

جمهوری اسلامی ایران

ریاست جمهوری

سازمان مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز

شیوه نامه بازرسی و توقیف

نفت کش های حامل سوخت مظنون به قاچاق

و نحوه تحویل محموله های مشکوفا به شرکت پخش

معاونت برنامه ریزی، نظارت و هماهنگی اقتصادی

دفتر مبارزه با قاچاق فرآورده های نفتی و نظارت بر حمل و نقل

مرداد ماه ۱۳۷۱

مقدمه:

قاچاق سوخت به عنوان پدیده‌ای مخرب در تضعیف اقتصاد کشورهای تولید کننده نفت، سالانه ضمن تحمیل میلیاردها دلار زیان ارزی موجب تلفات انسانی و بروز مشکلات فراوان در عرصه‌های اجتماعی، فرهنگی، امنیتی و ... شده است.

خلاءهای موجود در سیستم عرضه و عدم نظارت کافی در حمل و جابجایی فرآورده‌های نفتی موجبات هدر رفت سرمایه‌های ملی و تضییع حقوق مردم را فراهم آورده است.

در این بین مدیریت تعمیم یافته‌ی تسهیم، توزیع و نظارت مضاعف بر سیستم حمل و نقل محموله‌های سوختی امری کاملاً ضروری خواهد بود. لذا به منظور شفاف‌سازی و ایجاد وحدت رویه در امر نظارت بر تردد نفتکش‌ها در محورهای مواصلاتی کشور و فرایند بازرسی و توقیف نفتکش‌های حامل سوخت مظنون به قاچاق، سبیه‌نامه ذیل، تهیه و ابلاغ می‌شود.

مستندات:

- قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز
- قانون امور گمرکی و آیین‌نامه اجرایی آن
- قانون حمل و نقل کالاهای عبور خارجی (ترانزیت) و آیین‌نامه اجرایی آن.
- دستورالعمل اصلاحی پیشگیری از قاچاق و عرضه خارج از شبکه فرآورده‌های نفتی پارانهای ستاد.
- آیین‌نامه رسیدگی به تخلفات انتقال، توزیع و فروش فرآورده‌های نفتی (LPG و CNG) از قراردادهای شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران.
- مصوبات کارگروه پیشگیری و مقابله با قاچاق و عرضه خارج از شبکه فرآورده‌های نفتی ستاد.
- قانون الزام شرکت‌ها و موسسات ترابری جاده‌ای به استفاده از صورت وضعیت مسافری و بارنامه.
- کنوانسیون CMR

تعاریف:

- ستاد:** ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز موضوع قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز
- شرکت پخش:** شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی کشور و مناطق تابعه.
- ناجا:** نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و یگان های تابعه در استان.
- گمرک:** گمرک جمهوری اسلامی ایران و سایر دفاتر اجرایی و ادارات تحت امر در استان.
- دستگاه کاشف:** دستگاه اجرایی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری است که به موجب این قانون و سایر قوانین و مقررات، وظیفه مبارزه با قاچاق کالا و ارز و کشف آن را بر عهده دارد.

فرآورده‌های نفتی یارانه‌ای: کلیه‌ی فرآورده‌های نفتی که دولت آن را کمتر از قیمت تمام‌شده و یا با پرداخت یارانه به بهره‌برداران واگذار می‌کند. شامل: نفت سفید، بنزین، نفت گاز و نفت کوره، گاز مایع و سوخت هوایی.

حواله فروش: سند الکترونیکی است که دارای مدت اعتبار معین بوده و وظیفه‌ی معرفی ناوگان/ راننده را جهت حمل محموله خاص بر عهده دارد. (پیوست ۱)

پروانه تردد: برگه‌ای است که توسط سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای صادر می‌شود و مشخصات عملیات حمل و نقل وسایل نقلیه‌ی خارجی، از جمله مرز ورودی و خروجی، طول مسیر تردد، زمان سفر و مدت زمان مجاز رانندگی برای هر راننده و سینه نقیه خارجی را تعیین می‌کند (پیوست ۲)

اظهار نامه اجمالی: سندی است که به موجب آن شرکت حمل و نقل، فهرست کل محمولاتی که بنید تخلیه و یا بارگیری شود را هنگام ورود با خروج وسیله نقلیه از کشور اعلام می‌نماید (پیوست ۴).

بارنامه داخلی: سندی کاشف از حقوق مالکیت که طرح آن توسط وزارت راه و شهرسازی تهیه و از طرف وزارت اقتصاد و دارایی چاپ و پس از وصول حق تمبر به موجب حواله وزارت راه و شهرسازی در اختیار شرکت‌ها و موسسات مجاز حمل و نقل داخلی کالا جهت جابجایی محمولات بین شهرهای کشور قرار خواهد گرفت (پیوست ۵).

راه نامه یا CMR: سندی است غیر قابل انتقال که توسط شرکت حمل و نقل بین المللی تهیه و جهت جابجایی محمولات بین کشورها قرار خواهد گرفت. (پیوست ۶)

اظهار کالا: بیانیه‌ای کتبی یا شفاهی است که براساس قانون امور گمرکی، اظهار کننده، روبه‌ی گمرکی مورد نظر خود را درباره‌ی کالا مشخص می‌کند و اطلاعات مورد نیاز برای اجرای مقررات گمرکی را ارائه می‌دهد.

این پروانه توسط دفتر نمایندگی وزارت راه و شهرسازی مستقر در محوطه‌ی گمرکی در مرزهای جاده‌ای بین المللی کشور صادر و در بدو ورود به رانندگان وسایل نقلیه خارجی داده می‌شود.

عرضه‌ی خارج از شبکه: عبارت است از انتقال، عرضه و یا فروش فرآورده‌های نفتی یارانه‌ای بر خلاف ضوابط تعیین شده، برای توزیع یا مصارف تعیین شده از سوی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران.

انحراف از مسیر: خروج خودروهای حامل مواد نفتی یا انتقال تمام یا بخشی از محموله‌ی آن از مسیر مقرر بین مبدأ و مقصد مبتنی بر اسناد حمل.

موارد ظن به قاچاق و عرضه‌ی خارج از شبکه: حسب مورد مغایرت یا فقدان اسناد حمل شامل CMR، بارنامه، پروانه تردد، حواله شهری شرکت ملی پخش، مجوز حمل توسط گمرک، پروانه سبز گمرکی، پته عبور یا (پروانه الکترونیکی) و با انحراف از مسیر حمل، فک یا مخدوش بودن پلمب، جاسازی مخزن، باک غیراستاندارد، باک اضافی، مغایرت در وزن، مغایرت در مشخصات راننده.

قلمرو گمرکی: آن قسمت از قلمرو کشور است که در آن قانون امور گمرکی اعمال می‌شود.

کار گروه: کارگروه فنی تشخیص ماهیت محصولات و مشتقات نفتی سازمان می‌استاندارد.

کلیات:

- بطور کلی نفتکش‌های متردد در محورهای شهری و جاده‌ای کشور به سه گروه تقسیم بندی می‌شوند:
- نفتکش‌های دارای پلمب گمرکی (اعم از صادراتی، وارداتی و ترانزیتی)
 - نفتکش‌های دارای پلمب شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی.
 - نفتکش‌های دارای پلمب کارخانه‌ای (حاوی محموله‌های متعلق به شرکت‌های تولیدی فراورده‌ها و مشتقات نفتی) و یا فاقد پلمب.

موارد اجرایی

بخش اول: نفت کش‌های دارای پلمب گمرکی (اعم از صادراتی، وارداتی و ترانزیتی)

۱. عوامل سازمان کاشف در صورت ظن قاچاق به نفتکش‌های دارای پلمپ سالم گمرکی برابر تبصره‌ی ذیل ماده ۵۵ قانون امور گمرکی ضمن هماهنگی با گمرک، محموله‌های مورد نظر را حداکثر ظرف مدت ۲۴ ساعت به گمرک استان محل توقف، هدایت نموده و مراتب را به اطلاع حراست گمرک مذبور خواهند رساند تا گمرکات اجرایی وفق مقررات، رسیدگی قانونی را معمول دارد.
- ضمناً به محض رسیدن محموله به گمرک، وظیفه کاشف خاتمه یافته تلقی و تشریفات قانونی، براساس دستورالعمل مربوطه انجام می‌شود.
۲. گمرک مؤظف است ضمن نمونه‌برداری و اقدامات لازم، نتیجه اظهارنظر کارگروه فنی را حداکثر ظرف ۳۰ روز از تاریخ نمونه‌برداری، به دستگاه کاشف اعلام نماید.
- تبصره ۱: کارگروه فنی مؤظف است پرونده‌های ظن به قاچاق را در اولویت رسیدگی و اعلام نظر خود قرار دهد.
- تبصره ۲: در صورت احراز تخلف از سوی کارگروه فنی، گمرک نسبت به اعلام جرم علیه متخلف و ارجاع پرونده به مراجع صالحه اقدام و رونوشت آن را به سازمان کاشف ارسال نماید.
- تبصره ۳: در صورت عدم ارائه پاسخ لازم از سوی سازمان‌های ذی نفع (استاندارد-گمرک-ناجا-کارگروه فنی) در موعد مقرر، دلایل تاخیر را کتباً به دستگاه کاشف اعلام نماید.

بخش دوم: نفتکش‌های دارای پلمب شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی

۱. عوامل سازمان کاشف در صورت ظن قاچاق به نفتکش‌های حامل فراورده‌های نفتی (نفت سفید-نفت کوره-نفت‌گاز، بنزین، گاز مایع و سوخت هوایی) دارای پلمب شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی، ضمن توقیف محموله، مراتب را به اطلاع شرکت پخش (منطقه یا ناحیه مربوط) خواهند رساند.

۲. شرکت پخش منطقه ذی ربط حداکثر ظرف مدت ۲۴ ساعت پس از حضور در محل و انجام بررسی‌های لازم، اظهارنظر خود را به سازمان کشف ارائه و در صورت ظن به انحراف محموله از مسیر و سایر تخلفات مربوطه، مراتب از سوی دستگاه کاشف، حسب مورد به مراجع تعزیراتی و یا قضایی اعلام و پیگیری‌های بعدی (دعوت از تیم نمونه‌گیری) را وفق مقررات قانونی انجام خواهد داد. در مواردی که موضوع در صلاحیت کمیته‌ی رسیدگی به تخلفات طرف‌های قرارداد شرکت ملی پخش مناطق باشد مراتب به مدیریت منطقه‌ی ذی ربط اعلام و نتیجه توسط شرکت پخش مربوطه به دستگاه کاشف اعلام می‌شود.

بخش سوم: نفت‌کش‌های دارای پلمب کارخانه‌ای یا فاقد پلمب (حاوی محموله‌های متعلق به شرکت تولیدی فرآورده‌ها و مشتقات نفتی برای صادرات)

کلیه خودروهای حامل مشتقات نفتی دارای پلمب کارخانه‌ای و یا فاقد پلمب، به منظور صادرات، می‌بایست صاحبان کالا در نزدیک‌ترین گمرکات تخصصی ضمن اظهار محموله نسبت به پلمب تانکر حامل اقدام نمایند. (۱) در موارد ظن قاچاق از سوی عوامل سازمان کاشف، نسبت به نفت‌کش‌هایی که مبادرت به ارائه اسنادی نماید که دلالت بر صادرات رسمی داشته باشد (از محل واحد تولیدی تا گمرکات اجرایی محل اظهار^۱) به قرار ذیل اقدام می‌شود:

○ چنانچه نفت‌کش حامل فرآورده، فاقد اسناد مثبت اعم از مجوز حمل، بارنامه رسمی، فاکتور فروش، برگد خروج از تبار و سایر مستندات مرتبط باشد، نفت‌کش متوقف و برابر ضوابط و مقررات اقدام شود.

○ در صورتی که نفت‌کش حامل سوخته، دارای مدارک مثبت اعم از بارنامه به مقصد گمرک، فاکتور فروش، اوراق حامل مشخصات کامل فرستنده و گیرنده و غیره باشد، در صورت ظن به قاچاق، دستگاه کاشف می‌بایست محموله را ظرف مدت ۲۴ ساعت با حضور صاحب کالا و یا نماینده‌ی قانونی آن به نزدیک‌ترین گمرک، هدایت و صاحب کالا بلافاصله مبادرت به اظهار محموله صادراتی کرده و اسناد لازم را در اختیار گمرک اجرایی قرار دهد.

○ پس از ورود تانکر حامل محموله به محوطه گمرک و اظهار کالا، مأمورین گمرک، مطابق ماده ۱۵ دستورالعمل پیشگیری از قاچاق و عرضه خارج از شبکه فرآورده‌های نفتی ظرف مدت ۲۴ ساعت مراتب را به نمایندگان استاندارد، صاحب کالا و حسب ضرورت مدعی‌العموم اعلام و نیم نمونه‌برداری تشکیل که مطابق رویه‌ی جاری^۱ اقدام به نمونه‌برداری و ارسال نمونه به آزمایشگاه‌های مجاز نموده و پس از دریافت نتایج آزمون به همراه بدل اسناد مثبت صادراتی (اخذ شده از صاحب کالا) برای اعلام‌نظر به کارگروه فنی تشخیص ماهیت فرآورده‌های نفتی سازمان ملی استاندارد ارسال می‌نماید. بدیهی است تا حصول نتیجه کارگروه فنی، محموله‌های اظهاری مظنون به قاچاق در محوطه گمرکی متوقف خواهد بود.

^۱ صاحب کالای صادراتی موظف است محموله‌های نفتی صادراتی خود را قبل از خروج از واحدهای تولیدی در سیستم اظهار از راه دور گمرک ایران نزدیکی از گمرکات اجرایی اظهار کرده و سند مربوط به اظهار از راه دور را همراه محموله ارسال نماید

۲) چنانچه نفت کش‌های (دارای پلمب کارخانه‌ای و یا فاقد پلمب) حامل محموله سوختی مظنون به قاچاق توسط یگان‌های انتظامی، امنیتی و سایر دستگاه‌های کاشف (از واحدهای تولیدی به سایر نقاط و یا واحدهای دیگر) توقیف شود، انجام مراحل ذیل ضروری است:

الف- پس از توقف نفت کش حامل محموله مظنون به قاچاق، چنانچه راننده نفت کش فاقد مدارک مثبت اعم از برنامه، فاکتور فروش، برگه خروج از انبار و اوراق حاوی مشخصات کامل فرستنده و گیرنده و سایر اسناد مربوطه باشد، نفت کش را به منظور بررسی و تحقیق اولیه توقیف نموده و به محوطه پارکینگ تحت نظارت دستگاه کاشف هدایت و ظرف مدت ۲۴ ساعت مراتب هم‌زمان به مراجع تعزیراتی یا قضایی ذی‌ربط و اداره کل استاندارد استان اعلام و از نمایندگان آنان برای نمونه برداری دعوت بعمل می‌آید.

ب- نماینده اداره استاندارد موظف است حداکثر ظرف مدت ۲۴ ساعت ضمن مراجعه به محل توقیف محموله در حضور نماینده‌ی قانونی صاحب کالا و نماینده‌ی دستگاه کاشف، براساس دستورالعمل‌های نمونه برداری، دو نمونه مشابه را از محموله مظنون به قاچاق تهیه و ظروف حاوی نمونه‌های اخذ شده را پلمب، صورت‌جلسه تنظیم و به امضاء حاضرین رسانده و یکی از نمونه‌ها را به عنوان نمونه شاهد تحویل نماینده دستگاه کاشف و نمونه دوم را به آزمایشگاه مجاز همکار ارسال نماید.

ج- اداره کل استاندارد استان، نتایج آزمایش را کتباً حداکثر ظرف یک هفته‌ی کاری در اختیار سازمان کاشف قرار می‌دهد.

د- سازمان کاشف، نتایج آزمایش را به همراه کلیه اسناد مثبت (شامل فاکتور خرید مواد اولیه، برنامه حمل یا CMR، آنالیز و فرمولاسیون اظهاریه توسط صاحب کالا) در استان‌هایی که مطابق ابلاغیه‌ی ستاد در آنها کارگروه فنی استانی تشکیل شده است، برای کارگروه فنی تشخیص ماهیت فرآورده‌های نفتی استان که دبیرخانه‌ی آن مستقر در ادارات کل استاندارد استان می‌باشد ارسال و در سایر استان‌ها برای کارگروه فنی مرکزی تشخیص ماهیت فرآورده‌های نفتی سازمان مئی استاندارد ایران ارسال نماید.

تبصره: در صورت عدم مدارک لازم توسط صاحب کالا ظرف حداکثر سه روز کاری، مراتب از سوی سازمان کاشف به عنوان قاچاق به مراجع صالحه قضایی ارجاع خواهد شد.

هـ- ادارات کل استاندارد (کارگروه‌های استانی) و یا سازمان ملی استاندارد (کارگروه فنی مرکزی) پس از بررسی پرونده (خارج از نوبت) اظهار نظر خود را به صورت محرمانه به سازمان کاشف ارسال خواهد کرد.

تبصره: کارگروه استانی ظرف مدت ۷۲ ساعت و کارگروه مرکزی ظرف حداکثر هفت روز کاری پس از دریافت پرونده‌های مربوط به محموله‌های مظنون به قاچاق نسبت به اعلام نظر فنی درباره‌ی ماهیت محموله‌های توقیفی اقدام و نتایج را به دستگاه کاشف و یا مرجع رسیدگی کننده اعلام می‌دارند.

و- سازمان کاشف در صورت اعلام نظر کارگروه‌های فنی (اداره کل استاندارد استان و یا دفتر ارزیابی کیفیت کالاهای صادراتی و وارداتی سازمان ملی استاندارد) مبنی بر پاره‌ای بودن محموله توقیفی، پرونده را به مرجع قضایی ارسال تا نسبت به رسیدگی و صدور قرار مجرمیت برابر قوانین جاری اقدام شود.

۳- در صورت اعلام کارگروه فنی، مبنی بر فقدان مواد یارانه‌ای در محموله توقیفی، سازمان کاشف با هماهنگی مرجع قضایی نسبت به رفع توقیف محموله اقدام و پرونده مختومه شود.
در خاتمه یادآور می‌شود: تشخیص هر نوع فرآورده نفتی (مظنون به داشتن مواد یارانه‌ای) براساس مواد ۱۵ و ۱۶ دستورالعمل اصلاحی پیشگیری از قاچاق و عرضه خارج از شبکه فرآورده‌های نفتی (مصوب ۸۸/۲/۳۰) نماینده ویژه رئیس جمهور و رئیس ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز) صرفاً بر عهده کارگروه فنی تشخیص ماهیت فرآورده‌های نفتی بوده و ضروری است مراجع محترم قضایی و سازمانهای کاشف عنایت لازم را مبذول نمایند.

تذکر: نظر به مشکلات عدیده و بروز تخلفات متعدد در قالب تانکرهای حامل فاقد استاندارد، از این پس کلیه خودروهای حامل فرآورده‌ها و مشتقات نفتی صادراتی می‌بایست دارای استانداردهای بین‌المللی و مورد تایید سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای و شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی باشند.

بخش چهارم: نحوه تحویل محموله‌های نفتی مکشوفه

الف) مسئولیت تحویل فرآورده‌های نفتی یارانه‌ای مکشوفه (اعم از فرآورده‌های نفتی سالم یا آلوده) از سازمان‌های کاشف، بر عهده شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی می‌باشد.

تبصره:

چنانچه فرآورده‌ی نفتی در محل یا مخازن ثابت یا متحرک کشف شده باشد پس از اعلام یگان کاشف، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی موظف است در معیت نماینده‌ی سازمان کاشف (پس از تنظیم صورتمجلس در محل) هماهنگی لازم را برای برداشت و انتقال فرآورده‌ی مکشوفه به نزدیک‌ترین انبار نفت معمول و مراتب با حضور نماینده‌ی سازمان کاشف و واحدهای مربوطه در انبار نفت اندازه‌گیری و طی صورتنجلسه‌ی تحویل (پیوست ۶)، نسبت به تخلیه‌ی آن اقدام نماید.

صورتنجلسه مربوطه در سه نسخه تهیه (هر یک حکم واحد را دارد) که یک نسخه، فی المجلس تحویل نماینده‌ی سازمان کاشف خواهد شد.

ب) شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی موظف است فرآورده‌های نفتی مکشوفه را با دستور مرجع رسیدگی کننده از یگان کاشف تحویل و به فروش رسانده و وجوه حاصله را طبق بند ط تبصره ۲ ماده واحده قانون بودجه ۱۳۹۴ نزد حساب امائی وزارت دادگستری واریز نماید.

ج) تمام هزینه‌های حمل و نقل، آزمایش و سایر هزینه‌های مرتبط، به عهده‌ی شرکت ملی پخش بوده که در قالب هزینه‌های بالاسری حداکثر به میزان ده درصد (۱۰٪) ارزش محموله مکشوفه از محل فروش آن تامين می‌شود.

ه) مصوبات فوق صرفاً ناظر بر تعیین تکلیف تحویل سوخت‌های مکشوفه بوده و نافی طی مراحل قانونی احراز جرم قاچاق و عرضه خارج از شبکه، توسط مراجع صالح نخواهد بود.

تبصره: این شیوه‌نامه از تاریخ ابلاغ به مدت یک‌سال به‌صورت آزمایشی قابلیت اجرا داشته تا موانع و مشکلات عملیاتی آن احصاء و توسط سازمان‌ها به ستاد منعکس تا پس از رفع موانع مربوطه، نهایی شود.

Islamic Republic of IRAN
Ministry of Road and Urban Development
Road Maintenance and Transportation Organization
**TRAFFIC CONTROL FOR IRANIAN &
FOREIGN VEHICLES**

سازمان راه و شهرسازی و حمل و نقل جاده‌ای

هرمزگان - بندر عباس

جمهوری اسلامی ایران
وزارت راه و شهرسازی
سازمان راه‌اندازی و حمل و نقل جاده‌ای
پروانه تردد وسایل نقلیه خارجی / ایرانی

سرمال: ۱۹۹۴۹۴

Co-Driver Particulars

مشخصات کمک‌راننده

Name : نام :
Surname : نام خانوادگی :
Nationality : ملیت :
Passport No : شماره گذرنامه :
Int'l Driving License No : شماره گواهینامه بین‌المللی :

Cargo Specification

مشخصات محموله

Carrier : نام شرکت کابو :
Forwarder : شرکت فورواردر :
No of Passenger (Iranian) : تعداد مسافر ایرانی :
No of Passenger (Foreign) : تعداد مسافر خارجی :
Weight of Cargo : وزن کال :
Kind of Cargo : نوع بار :

نوع محموله :
و تایلر جک از شماره :
شماره سوله ایزی :
نوع :
لاستیک :
سوله همراه :

مهر و امضای کنترل کننده مرز ورودی :
Stamp and signature of the controlling official at the
entrance border :

No : شماره :
Issued at : مراکز صدور :
Date & Time : تاریخ و ساعت :

Driver Particulars

مشخصات راننده

Name : نام :
Surname : نام خانوادگی :
Nationality : ملیت :
Passport No : شماره گذرنامه :
Int'l Driving License No : شماره گواهینامه بین‌المللی :

Vehicle Specification

مشخصات وسیله نقلیه

Plate No : شماره پلاک :
Trailer Plate No : شماره پلاک تریلر :
Type of vehicle : نوع وسیله :
Type of Trailer : نوع تریلر :
Place of Registration : محل ثبت :
System : سیستم :
Color : رنگ :
Weight : وزن وسیله :

Trip Specification

مشخصات سفر

Origin : مبدأ :
Destination : مقصد :
Entrance Border : مرز ورود :
Exit border : مرز خروج :
Bank Receipt : شماره رسید بانکی :
Trip Duration (day) : مدت سفر (روز) :

Route

مسیر

Forward : رفت :
Return : برگشت :

[illegible]

